

UKA 2026/15b
24/9-2026
Vivian Motzfeldt

Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa tunngavigalugu oqallinneq.

(Naalakkersuisut Siulittaasuata)

Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataannut imartuumut qujalluta Demokraatiinik imaattumik oqaaseqarfigissavarput.

Oqalugiaat angerlarsimaffitsinni akisussaaffeqarnitsinnik eqqaasitsisoq, nunami maani innuttaaqataasutut akisussaaffeqarnitsinnik eqqaasitsisoq, angajoqqaatut akisussaaffitsinnik ersersitsisoq minnerunngitsumillu nunatta nunarsuarmioqataasutut nunarsuup sinneranut qanoq ilaatigineranik akisussaaqataaneranillu annertuumik eqqaasitsisoq tusaavarput.

Oqalugiaammi oqariartuut ataaseq uagutsinnut nalorninaappoq tassalu Kiffaanngissutsip akisussaaffimmik malitseqarnera.

Demokraatini upperilluinnarparput inuit amerlanerpaartaat inuunerminnut, ilaquttaminnut minnerunngitsumillu meerartaminnut pitsaasumik akisussaassuseqartumillu ingerlatsillutillu meerartaminnik paarsilluartuusut. Upperilluinnarparput nunami maani innuttasut amerlanersaat periarfissiissutaasut pitsaasumik atorlugit imminut tamakkiisumik akisussaaffigalutik inuiaqatigiinnik kivitseqataallutik inooqataassasut inooqataasullu.

Sumiluunniit nunarsuarmi nunap pitsaasumik ingerlatitaanerannut inuup nunaminut tunniussinnaasai tamani qitiupput, sulineq tassaasoq nunatsinni pisuussutitta annersaat sulinerlu tassaasariaqartoq inuunermik ingerlatsilluarnitsinnut tunngavitta pingaarnersaat.

Taamaattumik politikki tassaassanngilaq inuit inuunerisa minnerpaartaat tikillugu aqutsineq, tassaassallunili inuit namminneq inuunerminnik iluatsitsinissaannut periarfissanik pitsaasunik tunngavissiisoq. Inuiaqatigiit tassaassapput periarfissanik pitsaasunik aaqqissuussiffigineqarsimasut, namminneq inuunermik pitsaasumik ingerlatsinissaminnut periarfissaqartut kiffaanngissutsip aqqani ilusilersugassaminnik, inuiaqatigiilli aamma tassaassapput inunnik sernersorneqartariaqartunik pitssanerpaanik atugassaqaqtitsisut.

Inuk kinaluunniit peqqissutsimigut pitsaanngittsumik inissisimalersimasoq pitsaasumik kiffartuunneqassasoq, meeraq sumiginnarneqartoq inersimasunit iliuuseqartunit kissalaartumik naapinneqassasoq, inuit innarlutillit inuiaqatigiinnut akuunissaminnut pitsaasumik aaqqissuussiffigineqassasut kiisalu minnerunngitsumik utoqqartavut ukiorpassuarni nunatta ineriartortinneqarnerani annertuumik suliaqareersimasut ataqqinartumik, pitsaasunillu atugassaqaqtinneqarlutik suli maani nunami peqatigaluta inooqataassasut.

Demokraatinut talerperliit eqqarsartaasiat aamma inuttut atukkatigut akisussaassuseqarneq imminnut akerleriinngillat, akerlianik imminnut ataqatigiipput imminnut pisariaqartipput. "Kiffaanngissuseq akisussaaffeqanngitsoq namminissarsiorneruvoq. Akisussaaffeqarnerlu kiffaanngissusertaqanngitsoq nakkutilliinngortarpoq. Kisianni kiffaanngissuseq akisussaaffillu tasioqatigiikkaangata, inuiaqatigiit imminnut qummut kivittarput".

Inuiaqatigiit ingerlatitaanitsinni unammilligarpassuaqarpugut, aamma iluatsitarpassuaqarpugut. Atugarissaarneq annerusoq tamatta pisariaqartipparput, peqqinnissaqarfimmik pitsaanerusumik pisariaqartitsivugut, atuarfiit pitsaanerusut sumiiffippassuarni pisariaqartinneqarpud, inissiat amerlanerusut isumassuinerlu pitsaanerusoq tamatta ujjartorparput, tamakkuli kissaateqaannarnikkut piviusunngortinneqarlutillu aningaasassaqaqalernavianngillat, taamaammat sapiissuseqartariaqarpugut, aningaasat nunatta isertissinnaasai amerlissappata inuussutissarsiutit nukittuut pitsaasumik sinaakkutallit eqaatsullu pilersissallugit suliaassaraarput siunnerfigalugillu. Inuiaat taamak ikitsigaluta inatsisit sinaakkutillu aporfissarpassuarnik namminersortutut aallartisartumut atortitavut eqaallisartariaqarpavut, taamaammat Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqariatuutai isumaqatigilluinnarpavut.

Namminersortutulli inuussutissarsiuteqarneq kisiat oqaasertaliiffigissallugu amigarpog, pisortat suliffeqarfiutaanni suliffippassuit pilersinneqarsimasut inuiaqatigiillu ingerlatitaanerannut ingerlaannarsinnaanerannullu pinngitsoorneqarsinnaanngitsorpassuit pigaagut, nunarput taamaammat isorartoorsummat.

Inuunitsinni inuunitta annersaa sulinermut atortarparput, ullup annersaa sulisarpugut, taamaammat suliffik aningaasaannarmik tunngaveqanngilaq, sulineq aamma tassaassaaq kaasarfitsigut qamuunalu ilukkt isumaqarluartumik immitsinnullu naammagisimaarnermik misigiffiusussaq. Ilinniarneq akilersinnaasoq aamma ujjartorparput kalaaleqaterpassuagut suliffigisaminni ineriartortittuarneqarnissaat kissaatigaarput, nalunngilluinnarpaput piginnaasatigut nunatta avataanit pisariaqartitsineq piujuarumaartoq, tamannali isumaqassanngilaq nammitsinnik pigisavut piginnaasanik allat matussusersinnaasaannik matussusiinnalinngisaannassasut. Sulineq akilersinnaasoq timikut tarnikkullu tamatta pisariaqartipparput, upperinnaasariaqarpaput maani nunatsinni atorfinni tamani uagut aamma inissaqartinneqartugut ineriartortinneqartuarlutalu.

Nuna najorusupparput tamatta kivitseqatigiinnitsigut siuariartortoq, nuna najorusupparput sulineq akilersinnaassuseqartumik aqqissugaasoq, siulitta sulingaarsimanerat nunami maani kinguaassatik pitsaasumik tunngavissaqaqqullugit, inuusinnaaqqullugit uaguuvog maanna sulisussat kingulissagut massakkullu inuusut pitsaasumik tunngavissikkumallugit, immitsinnut upperiuarnissaq aqqutit oqumaakkaluaraangataluunniit ikorfartoqatigiinneq ulluni artornartuni ikiortariaqarfitsinni saaffissaqartuarnissaq, tassa uagut kinaassuserput, neriuppunga tamanna qimanngisaannassagipput, aqqissugaanitsinnilu tamanna ersernerluttunngorsimappat utersaarfigissagipput toqqissinartumik ataqqinassusilimmillu inuuneq tamanit tarrarsorfigineqarsinnaaqqullugu.

Inersuarmi maani tamatta inissaqartugut, demokratii nutartertuartoq ilikkarnerniit nutaqqanut. Qujanartumik manna ini tamat oqartussaasuseqarnerata aqqani inuttamigut nutartertuarpoq, pingaarnerpaasorli aana, illit oqaatsitit allanit naleqarnerunngimmata ataatsimoorfissarsiornerulli anersaava tassaasoq inuiaqatigiit ingerlatitaanerata tunngavia pingaarneq inuiaqatigiinni unittoortoqaqqunagu. Illit oqaatsitit ataatsimoorfissarsiornermik tunngaveqassasut, assigiinngitsunik isumaqarneq peqqinnartuusoq tassa demokratiip tunngavia politikili aamma tassaassasoq ataatsimoorfissarsiorneq, ikinngutissarsiorneq inuiaqatigiinni avissaartuuttoqaqqunagu.

Ukiaq manna inatsisartut ukiuat aallartippoq pisarnermit allaanerulluni. Naalakkersuisut Siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa ataasinngormat oqallisigineqartussaq taamaatsiinnarneqarpoq Amerikkarmiut siuttuata qaammatini arfineq pingasunngulersuni nunat pingasut qaffasissumik isumaqatiginninniareerlutik isumaqatigiisummik naammassinnillutik atsioqatigiittussanngornerat inissinneqarmat aalajangiunneqarmat. Ippassaq oqaluttuarisaanitsinni ulloq pingaaruteqarluinnartoq pivoq.

Demokraatiniit tulluusimaarutigingaarpavut aallartitavut, Naalakkersuisut Siulittaasuata, Nunanut allanut Naalakkersuisoq, qujanaq suliamut angusamullu angingaartumut pitsaasumik naammassinninnissinnut. Suliaq angeqaaq uummatit tilleruluffianni, qulliit nalorninerup aqqani nakkarfianni, ullorpassuit unnuppasuillu assigiimmik suliffinngorneranit pilliutisi nunarput inuulu pillugit akilerneqarput. Pinngitsoorusunngilagut naak atorfilittat maani oqaluttarfimmiit oqaaseqarfigineqartarnerat qaqutigooraluartoq pisumi immikkuullarilluinnartumi suliaannik nersunangaartunik qutsateqarfigissallugit, soorluttaaq aamma nunaqqatitsinnut qujaniartugut, qujanaq ataatsimoornerup aqqani nukissamik angingaartumik tunniussisimanissinnut.

Naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiisummi suliffeqarfiit mikisut akunnattumillu angissusillit nukittorsarneqarnissaat, pisariaqanngitsumillu allaffissornikkut aporfilersorneqannginnissaat, inuussutissarsiortut akileraarutaannik aqqissuusseqqittoqarnissaa siunniunneqarpoq, soorluttaaq aamma inuussutissarsiortut akileraarutaannik aqqissuusseqqittoqarnissaa kiisalu minnerunngitsumik ingerlatitseqatigiiffiit akileraarutaasa unammillersinnaassuseqarnerulernissaat sulissutigineqassasoq isumaqatigiissutigineqarpoq.

Qulaani tunngavilersuutigineqartut sulineq ilinniagaqarnerlu isumaqarluartumik innuttaasunut malunniuteqarluartumik sunniuteqassappata aqqissuusseqqinnissat sapiissuseqarluni alloriarfigineqartariaqarput, aningaasaqarnikkut patajaannerusumut inississagutta uninngaffigisatsinnit nikittariaqartugut sapiissuseqartariaqartugullu.

Ilinniataaneq inuup naleqarnerulersinneqarneranut ilaatigut tunngassuteqarpoq, qulequttami pingaaruteqaqisumi Naalakkersuisut isumaqatigaagut, meeqqat tamarmik ataatsimik periuseqarluni ilinnariaaseqarnerannit eqqarsartaaseq qimattariaqaripput. Ilaat atuagarsornikkikkut pikkorinnerupput, ilaalli assassornikkut piginnaasaqartuullutik.

Ilaat innaallagisserisunngussapput, sanasunngussapput, mekaniikerinngussapput, aalisartunngussapput imaluunniit maskinmesterinngussallutik.

Allat peqqissaasunngussapput, ilinniartitsisunngussapput, inatsisilerituunngussapput imaluunniit ilisimatusarnikkut ilinniagaqassallutik. Nunarput tamakkuninnga tamanik pisariaqartitsivoq. Inuusuttutut inuttut qanoq soqutigisaqarneq aallavigalugu alloriaqqinnissat ataasiakkaarluta kiffaanngissutsip aqqani alloriarfissavut nammitsinnik ilusilersorsinnaavagut. Inuiaqatigiit aqqissuussaansinnik ilinniartitaaneq pingaartikkatsigu akissarsiaqarluta ilinniarsinnaatitaavugut, taamaammat eqiasuikkutta, piffissamik paarsinnaagutta periarfissallu uagutsinnut tunniunneqartut isumatusaartumik atorutsigit angusinnaasavut killeqanngillat, tassungali killitsinnata meeqqat atuarfianni pitsaasumik tunngavissinneqarneq qanoq ingerlariaqqinnissamik tunngaviliisuulluinnartut tamatta ilisimavarput, taamaattumik Demokraatiniik meeqqat atuarfianni aqqissuusseqqinnissamik siunertaqarluni sulineq aallartereersoq tapersersorparput. Pingaarpoq aaliangigassani pingaarutilinni sapinngisamik amerlanerpaat tapersersugaannik aqutissamik titarsineq, taamatulli oqaaseqarneq tamatsinnik pisussaafiilinera aamma eqqaamassavarput, isumaqatigiinngissutit ilaatigut isumaqatigiiffisatsinnik annikinnerungaartut unittoortissanngimmatigut.

Peqqinnissaqarfik pitsaasoq maani nunami najuiinnarnissatsinnut tunngaviit pingaaruteqarluninartut ilagaat. Annertuumik unammilligaqarnerput tamatta ilisimaaraarput. Naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissut, kiisalu ammaanermi Naalakkersuisup siulittaasuata oqariatuutai isumaqatigaagut. Suliffippassuit allat assigalugit peqqinnissaqarfimmi sulisut piginnaasatigut ineriartortinneqartuarnissaat qulequttallu allat peqqinnissaqarfitsinnut ilorrap tungaanut saatitsisussat tapersersorpavut. Peqqinnissaqarfimmi sulisut nunanut avannarlernut sanilliulluta annertunerungaartunik amerlanertigut kivitsisariaqartunut ikorfartuineq aqqissuusseqqinnerlu pisariaqarput tamannalu aamma qanoq nunaqariaatitsinnut naapertuuttumik patajaatsumik tunngavissinneqarnissaa angutserlugu sulissaagut. Peqqissutsimut Naalakkersuisoq ilaatigut Naalagaaffimmik qanimut suleqateqarluni pitsanngorsaaterpassuit ingerlappai sulili suliassavut amerlaqaat. Pingaarpoq qulequttami tamatta ikorfartueqataanissarput suliassaq imaannaanngimmat.

Tupinnanngitsumik ammaanermi oqalugiaat nunarsuarmi pisorpassuarnut aamma sammitinneqarpoq, taamaaliorneq paasinarluarpoq. Nunarsuarmi nunat tamalaat inatsisaannik nunat ilaannit ataqqinnikkunnaarnerit, sorsunnerit, iligisanik toqqissisimatinneqarnissamik naatsorsuuteqaannarsinnaajunnaarnerit allarpassuillu pisut toqqaannaq inuunitsinnut annertuumik sunniuteqarmata. Inuuniarnikkut pinngitsoorsinnaanngisatta akiinut malinnaaniapiloornerit unammillikkatta ilaminiinnaraat. Inuussutissarsiornikkut, ilinniartitaanikkut, peqqinnissaqarnikkut, akileraartarnikkut aqqissuusseqqinnerit avataatigut nioqutissanik pilersorneqarnitta aqqissugaanerannik aamma sapiissuseqarluta aqqissuusseqqinnerit pisariaqartippavut. Imaatigut silaannakkullu ukiuni hornorujulikkaani aqutitoqqat avannaaniit kujammut ingerllaartuarsimasut aamma immaqa piffissanngorsimapput allatut eqqarsaateqarfigissallugit.

Pinngitsoorusunngilaguttaaq nunasiaataanerup nalaani avaangunartorpassuit nunatta aqqusaarsimasatta ilaat qaqilissallugit, tamatumani spiralilersuinermi kalaaleqatitta arnat taamani ilaat nivarsiaqqat namminneq piumassuserinngisaminnik Naalagaaffiup peqqussutaannik aallaaveqartumik, naartunaveersaasersuisimaneq oqaaseqarfigissallugu. Oqaluttuarisaanermi kanngunartuliat avaangunartut qulaarneqarmata qujanaq. Arnartavut oqaluttuarisaanermi taamak aqqusaagaqarsimasut nersungaarpavut suliaq naapertuilluernerlu eqqortoq angutserlugu sulisimmamata, tamatumannittaag Naalakkersuisut sulisimanerat suleriaqqinnissaallu tamakkiisumik taparserparput.

Taamaattorli suliap ingerlateqqinneqarnissaannut nalunaarusiallu assigiinngisitaartumik inernilersorneqarsimasut eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut tungaaninngaannit qanoq alloriartoqarnissaanik suleriaqqittoqarnissaannik utaqqiumaarpugut. Nunatsinni nuannersuni erloqinartunilu ataatsimoorsinnaassutsitta nukittorsartarpaatigut. Uani oqaluttuarisaanermi pisimasut taartut qulaajarneqartussat suli amerlapput, taamaammat aamma saammaasseqatigiinnissamut sammiveqartumik suleriaqqinnissamik Naalakkersuisup Siulittaasuata Ministeriunerullu oqaloqatigiinnerit aallartisarmatsikkitt neriuutigaaarpugut piumassuseqarluni akisussaaffimmillu tigusiilluni tamanna alloriarfigineqarumaartoq, taamatut oqaaseqarneq uagut tungitsinnut sammitinngilarput qallunaalli ilumut pimoorussillutik taamaaliorumaarnerat tamatta malinnaaffigaarpugut, Naalakkersuisullu siulittaasuata suleriaqqinnissaani tamakkiisumik tapersersueqataanissarpugut uanissaaq naqissuserlugu oqaatigiumagatsigu.

Taamak oqaaseqarluta torersumik oqallinnermut peqataanissatsinnut qilanaarpugut.

Qujanaq